

Universitetsmuséa og dataflyten

«Trenger de naturhistoriske museene
egne portalér for tilgjengeliggjøring av
samlingsdata?»

Hva kan Artsdatabanken bidra med ?

Svalestjertlarve (*Papilio machaon*)

MUSIT-konferanse
Gardermoen 06.02.2013
Nils Valland

Artsdatabanken og de naturhistoriske museene

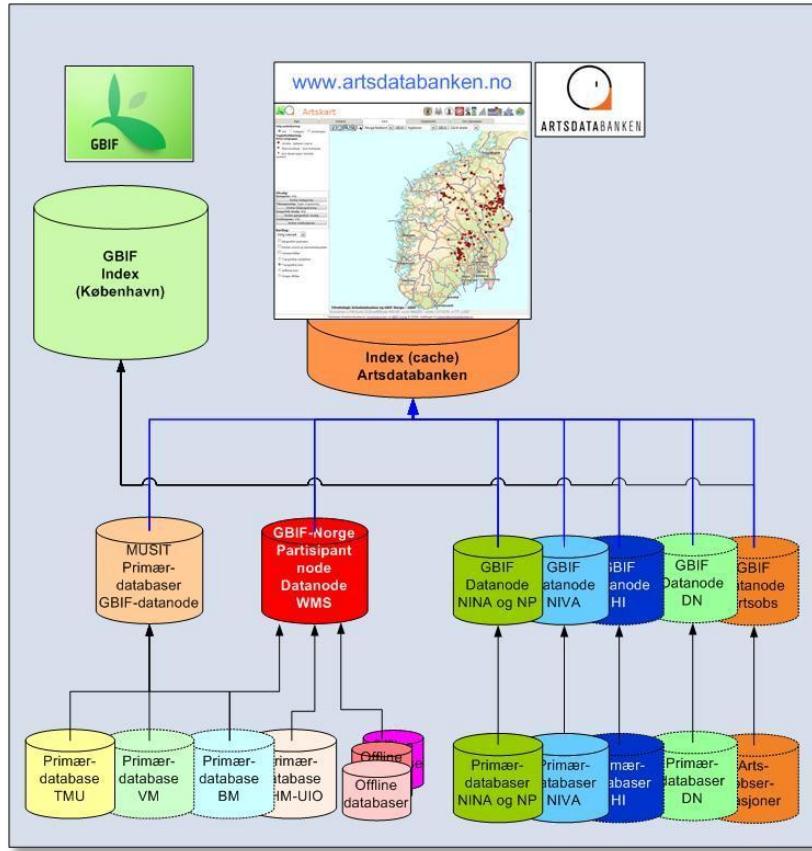
Det arbeides også for å få opprettet en artdatabank som kommuner og sektorer får tilgang til i arealplanlegging og ulike beslutningsprosesser. Et annet aspekt ved arbeidet med en **artdatabank ligger i å fortsette arbeidet med å tilgjengeliggjøre det faglige materialet om biologisk mangfold som finnes hos de naturhistoriske museene.** En artdatabank vil også imøtekomme mange av utfordringene på kunnskapsinnhenting og formidling. Arbeidet skal koordineres med KUF og andre berørte departementer.

St.meld. nr. 42 (2000-2001)
Biologisk mangfold
Sektoransvar og samordning

Artsdatabanken ønsker å synliggjøre universitetsmuseene!

- Pådriver i forskningspolitiske spørsmål
- Bidra til å «låse opp» skuffer og skap i universitetsmuseene, og gjøre kunnskapen tilgjengelig for samfunnet
- Tilby infrastruktur for formidling/deling av data
- Tilby en teknologisk plattform som kan være grunnlaget for «digital viten»!
- Bidra til kompetanseutvikling og satsing på «nye» områder

Dataflyt og roller i Artskart

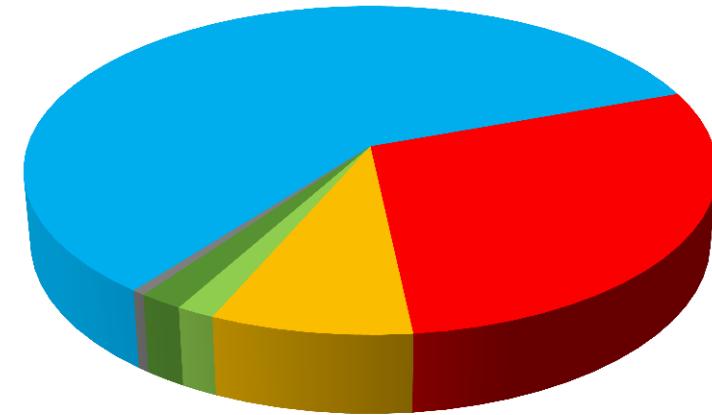

- Alle dataeigarar lagar ein "kopi" av primærdatabasane med standardiserte datafelt (Darwin Core 2 – norsk utgåve)
- Kopien ligg på ein nodedatabase (webserver) som leverer data online til Artskart
- Nodedatabasen leverer samtidig data til GBIFs dataportal
- Artsdatabanken har ein indeks (cache) med dataene for snøgg teneste, oppdatert kvar natt
- Artsdatabanken leverer artsnavn til nodedatabasane
- NHM-UiO er ansvarleg for GBIF-Norge (partisipant node)
- Dataeigar er ansvarleg for kvalitet

Mobilisering av data - status

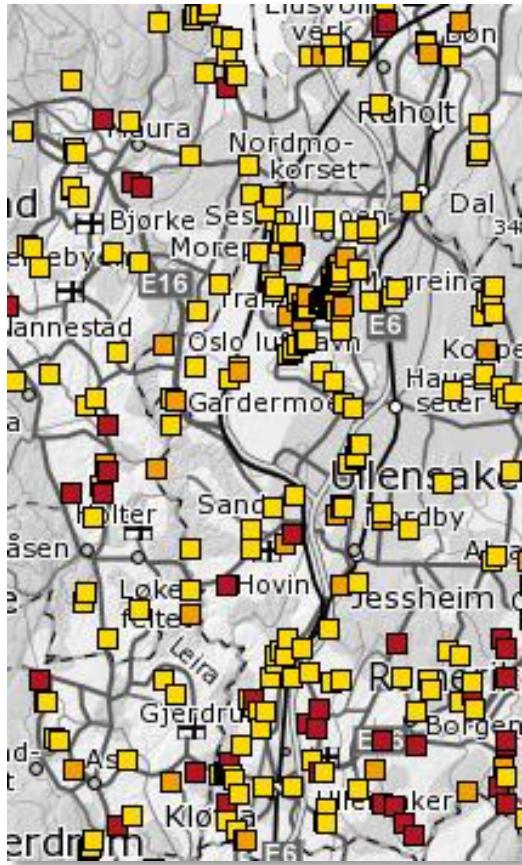
- Formidler stedfestede artsdata fra 32 norske institusjoner, organisasjoner og konsulentfirmaer
- 106 ulike databaser med ca 14,8 mill. objekt for ca 27800 arter
- Universitetsmuseene bidrar med ca 4 mill. artsfunn dvs. 27 % i Artskart
- Norge en stormakt i datadeling internasjonalt, nr. 5 i verden i GBIF !

- Universitetsmuseer
- Forskningsinstitutter
- Regionale museer
- Konsulentfirmaer
- Forvaltningen
- Biologiorrganisasjoner

Bruken av Artskart

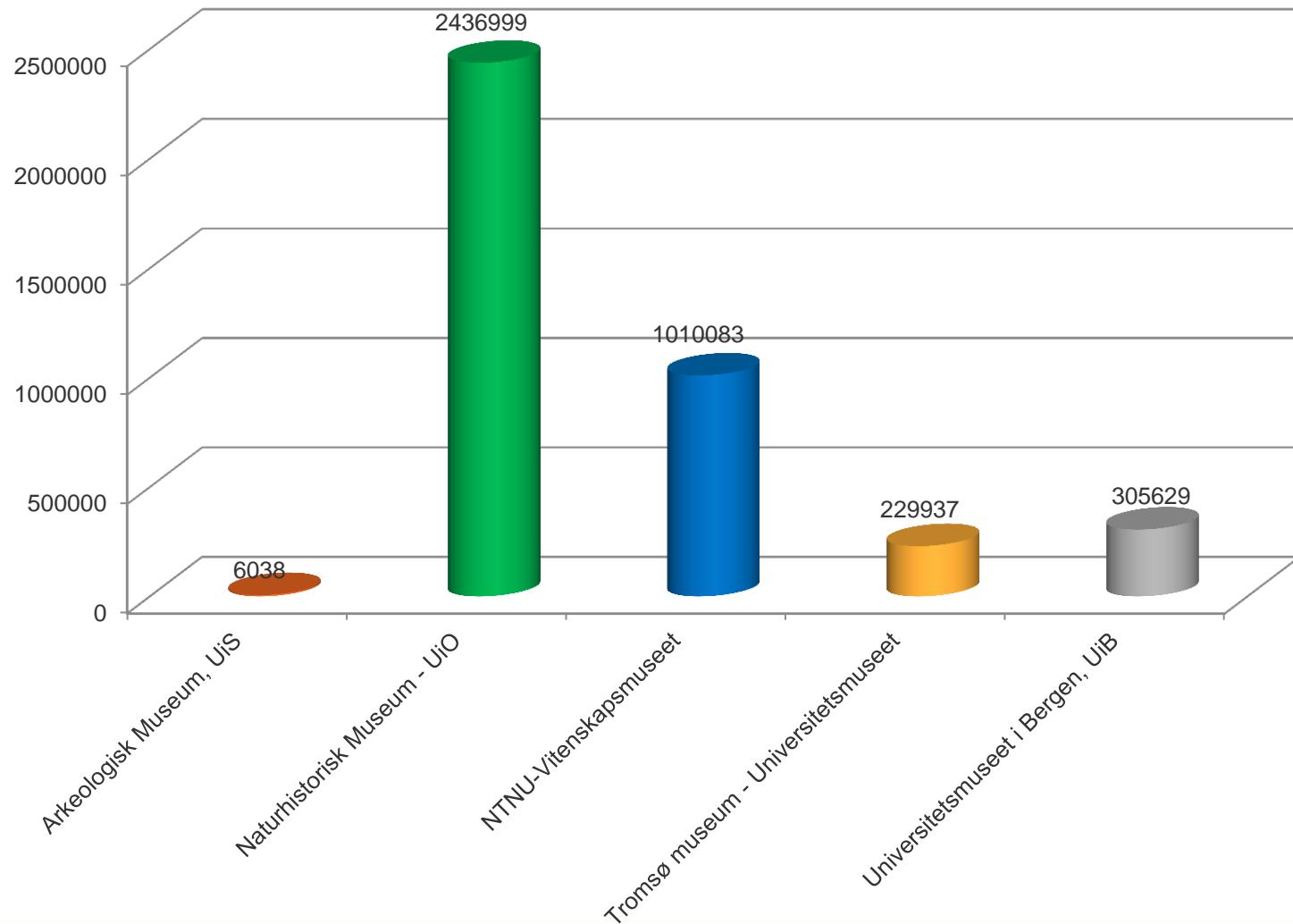
Trua (CR, EN, VU) arter rundt Gardermoen
Artskart 05.02. 2013

- Artskart er et av de obligatoriske verktøy i saker etter Naturmangfoldloven
- Artskart blir brukt i saksbehandling i arealsaker og inngrepssaker i kommuner og fylker
- Skognæringa bruker Artskart som kunnskapsgrunnlag for å tilfredstille miljøsertifiseringen
- Vei- og vassdragsmyndighetene bruker Artskart i konsesjonsbehandling
- Konsulentfirmaer bruker Artskart i konsekvensutredninger og i arealplanlegging
- Forskningsinstitusjoner bruker Artskart som kunnskapsgrunnlag
- Forskningsinstitusjoner, utenlandske museer, forvaltningen, konsulentfirmaer, organisasjoner, store grunneiere og privatpersoner laster ned data fra Artskart
- 2500-4000 unike brukere pr. mnd, over 10000 besøk pr mnd, med 450 000 sidevisninger, 9 % er inne mellom 15-60 min. 25 % er i Artskart mer enn 1 time.

Brukerland

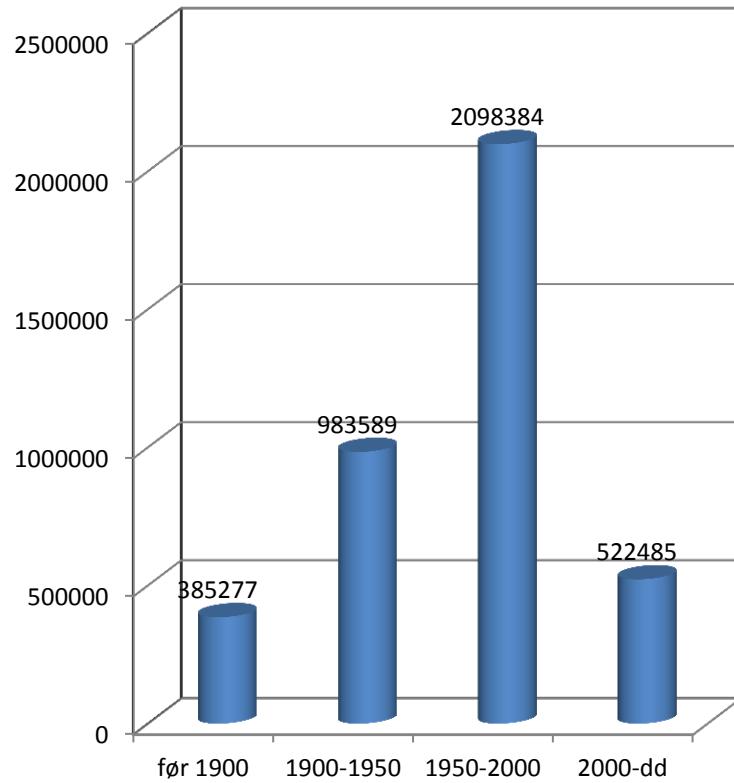

Artsdata frå universitetsmuseá

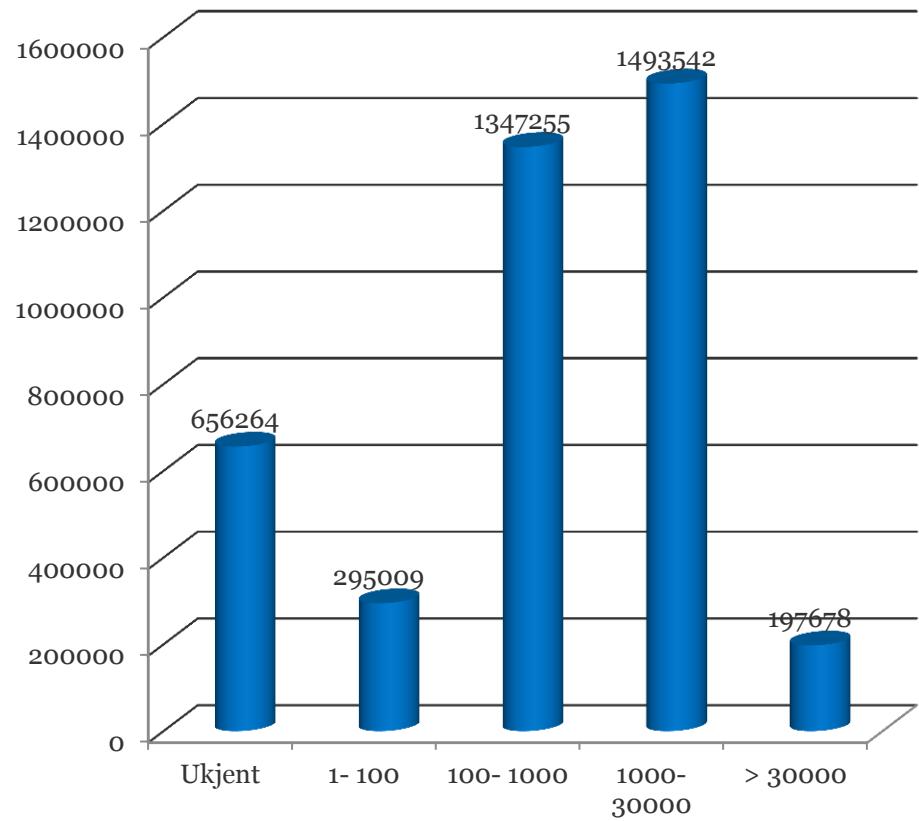

Datastruktur frå universitetsmusea

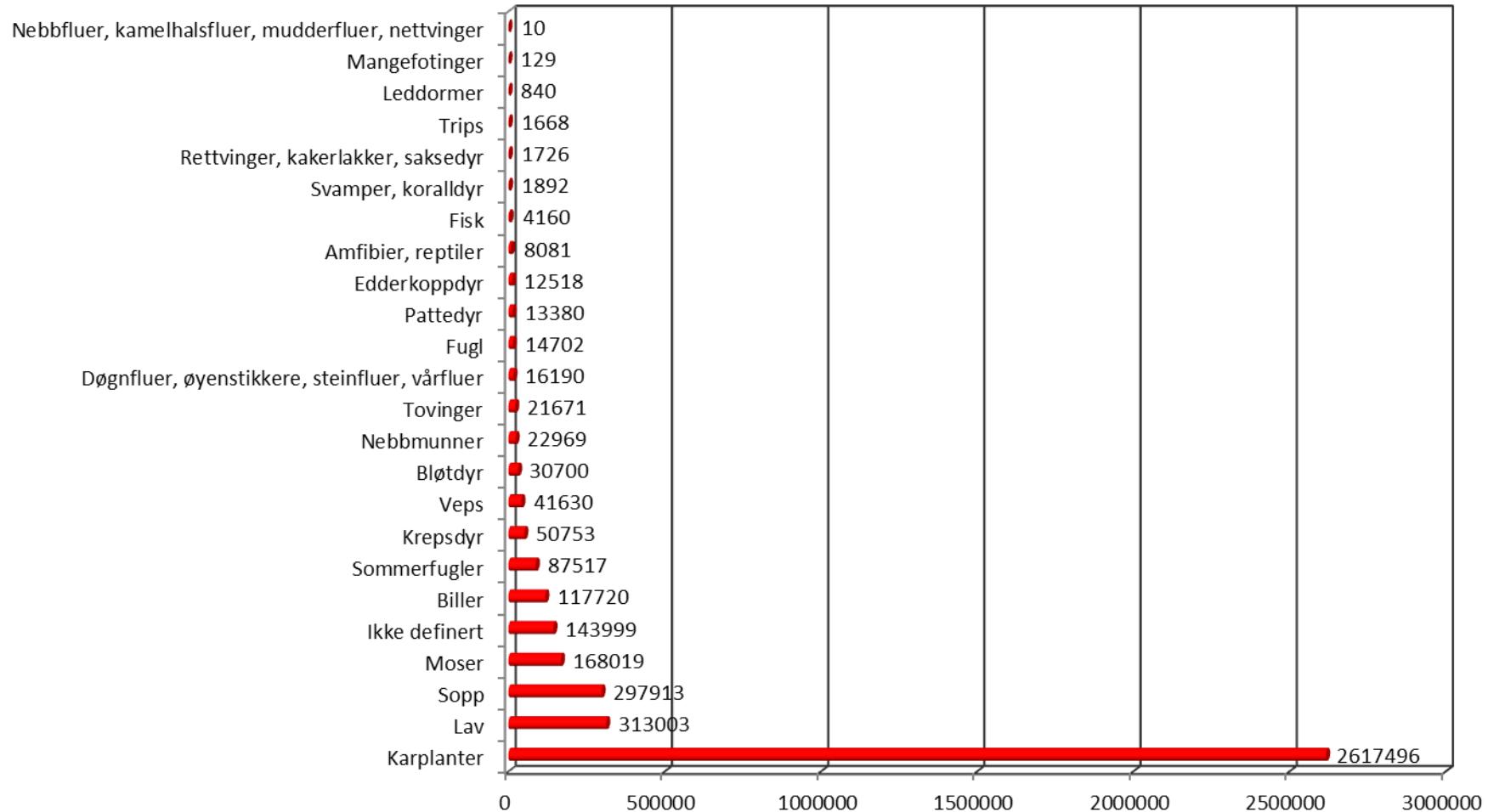
Funnperiodar

Geografisk presisjon (m)

Artsgrupper frå universitetsmusea

Ny satsing – «Arter på nett»

<http://www.beta.artsdatabanken.no/Takson/Lepidoptera/101>

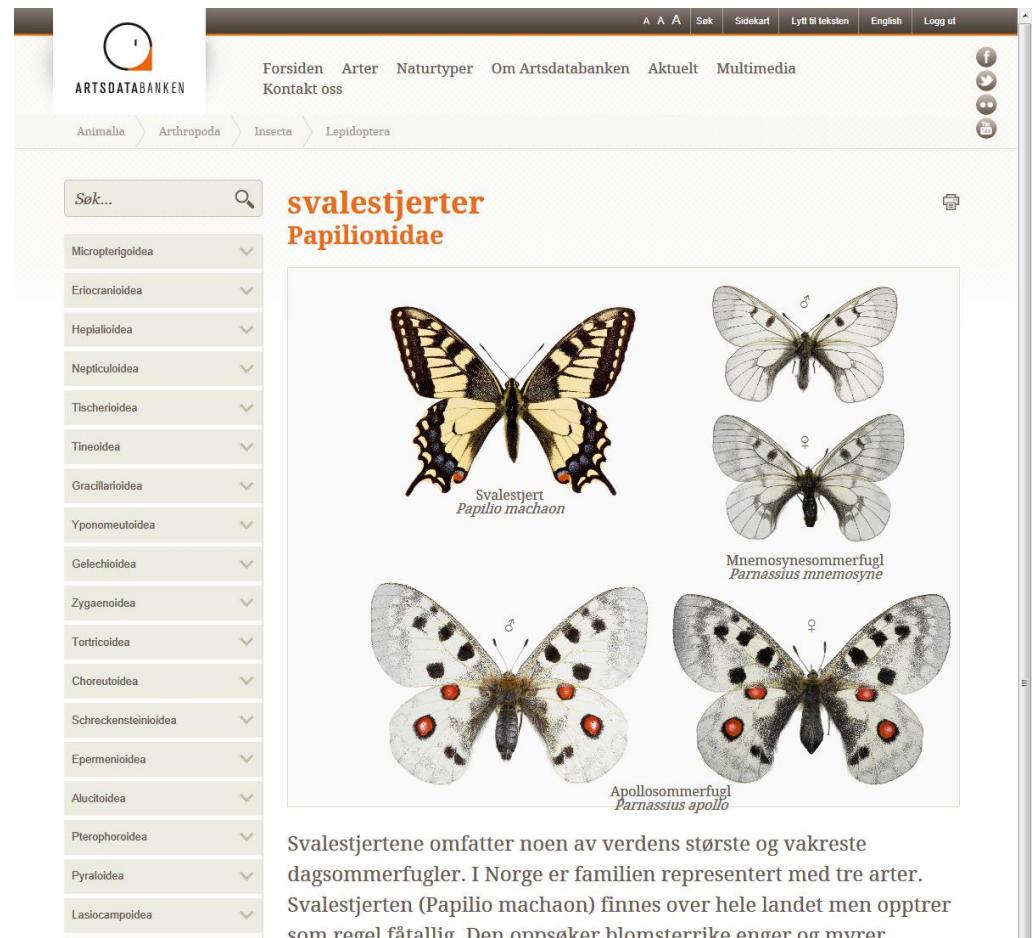
- Digital viten

- «Open access»

- Internasjonal deling via
Encyclopedia of Life

- www.eol.org

- Tilskuddsordning

The screenshot shows a web page from Artsdatabanken. At the top left is the logo 'ARTSDATABANKEN'. The top navigation bar includes links for 'Forsiden', 'Arter', 'Naturtyper', 'Om Artsdatabanken', 'Aktuelt', 'Multimedia', 'Søk' (Search), 'Sidekart' (Map), 'Lytt til teksten' (Listen to text), 'English', and 'Logg ut' (Logout). Below the navigation, a breadcrumb trail shows 'Animalia > Arthropoda > Insecta > Lepidoptera'. On the left, there's a sidebar with a search bar and a dropdown menu listing various insect superfamilies: Micropteroidea, Eriocranoidea, Hepialoidea, Nepticuloidea, Tischerioidea, Tineoidea, Gracillarioidea, Yponomeutoidea, Gelechioidea, Zygaenoidea, Tortricoidea, Choreutoidea, Schreckensteinioidea, Epermenioidea, Alucitoidea, Pterophoroidea, Pyraloidea, and Lasiocampoidea. The main content area is titled 'svalestjerter Papilionidae'. It features four butterfly images: a male Swallowtail ('Svalestjert' / *Papilio machaon*), a female Swallowtail, a male Apollo ('Apollosommerfugl' / *Parnassius apollo*), and a female Apollo. Below the images is a descriptive text: 'Svalestjertene omfatter noen av verdens største og vakreste dagsommerfugler. I Norge er familien representert med tre arter. Svalestjerten (Papilio machaon) finnes over hele landet men opptrer som regel fåttallig. Den oppsøker blomsterrikeenger og myrer'.

Artsnavnebasen

Antall navn på arter registrert som observert i Norge	Antall vitenskapelige navn (alle nivåer, inkl. synonymer)	Totalt antall populærnavn
37 559	131 455	26 369

(per 4.2.2013)

Med utgangspunkt i at det finnes 40 770 kjente arter i Norge inneholder Artsnavnebasen gyldige navn på 92 % av landets arter.

Store navnelister er på vei til å bli importert så tallene vil øke snarlig !

Artsnavnebasen og univ.museene

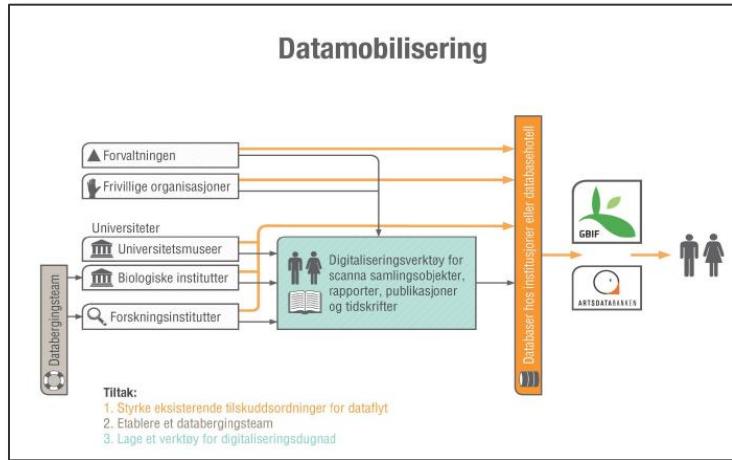
- Taksonomene ved museene er svært viktige bidragsytere i å fylle basen med navn
- Museene er viktig brukergruppe av vitenskapelige navn
- Målsetning for 2013:
 - Å etablere online validering av navn fra Artsnavnebasen for museene
 - Å revidere navnekomiteenes mandat og sammensetning
- Går fra oppstartsfasen til driftsfase ->
 - Alle vitenskapelige navn på norske arter er i basen i 2013
 - Ønsker gjerne at universitetsmuseene skal overta ansvaret for *driften av innholdet* i Artsnavnebase (dvs. vitenskapelige navn)

Kva kan universitetsmusea bidra med ?

- Meir stedfesta data for arter
- Utvikla gode samlingsdatabaser
- Spesifisere forskerfunksjonalitet i Artskart

Kva kan Artsdatabanken bidra med

- Eit API (application programming interface) for tilbakehausting av eksisterande og nye data frå universitetsmusea
- Optimalisering av Artskart 2.0. for forskrarar – møtepunkt i mars ?
- Fortsatt tilskotsordning for kvalitetssikring og tilrettelegging
- Verktøy for digitalisering av analog artsinformasjon (hvis meir pengar i 2014)

Takk for merksemda !

Xysticus luctator
Foto: Glenn Halvor Morka